

Lühiülevaade 2025. aasta Haapsalu linna eelarvest

Haapsalu linna 2025. aasta eelarve eelnõu on koostatud vastavalt kohaliku omavalitsusüksuse finantsjuhtimise seaduse (edaspidi KOFS) §-des 5 ja 21 sätestatule.

Käesoleva aasta eelarve koostamisel on võetud aluseks Haapsalu linna arengukava aastateks 2023-2036, Haapsalu linna valdkondlikud arengukavad ja Haapsalu linna eelarvestrateegia aastateks 2025-2028.

Haapsalu linna 2025. aasta eelarve koostamisel on lähtutud Haapsalu linna arengukavas ja eelarvestrateegias toodud funktsioonide ja eesmärkide rahastamisest. Eelarve on koostatud tekkepõhiselt – tehingud kajastatakse vastavalt nende toimumise ajale, sõltumata sellest, millal nende eest raha laekub või väljamakse teostatakse. Peale eelarve vastuvõtmist linnavolikogu poolt kinnitab linnavalitsus eelarve kulude täiendava ja detailsema liigenduse tegevusalade ja majandusliku sisu järgi (alaeelarved).

Haapsalu linna 2025. aasta koondeelarve eelnõu kohaselt on eelarve kavandatud järgmiselt:

- Osa 1. Põhitegevuse tulud summas 26 584 233 eurot;
- Osa 2. Põhitegevuse kulud summas -24 747 118 eurot;
- Osa 3. Investeermistgevus netosummas -2 354 209 eurot;
- Osa 4. Finantseerimistgevus netosummas 607 094 eurot;
- Osa 5. Likviidsete varade suurenemine summas 90 000 eurot;
- Nõuete ja kohustuste saldo muutus (tekkepõhiselt) 0 eurot;

Lisaks on volikogule kinnitamiseks esitatud

- Põhitegevuse kulude ja investeeringute jaotus tegevusalade järgi summas 27 688 527 eurot.

Eelarve põhitegevuse tulem on 1 837 115 eurot ja eelarve tulem kokku on -517 094 eurot. Ehk eelarve tasakaal on puudujäägis summas 517 094 eurot.

Prioriteetsed valdkonnad

Haapsalu linna 2025. aasta eelarve koostamisel oli prioriteediks eelarvestrateegias toodud investeeringute finantseerimine, 2024. aastal alustatud projektide lõpetamine ja linna finantsolukorra tugevdamine.

Hariduse valdkonnas on tagatud magistri haridusega lasteaiaõpetajatele ning üldhariduskoolide ja lasteaedade tugispetsialistidele võrdne palk riiklikult kehtestatud õpetajate miinimumtasuga. Teistel lasteaia õpetajatel on arvestatud palgaks 90 protsenti magistriharidusega õpetajate palgast. Linnavalitsuse ja linna allasutuste töötajate keskmine palgamäär jääb võrreldes 2024 aastaga samale tasemele. Käesolevas eelarves on tagatud vähemalt riiklikult kehtestatud töötasu alammäär kõikidele linnavalitsuse allasutuste ametikohtadele.

2025. aastal on eelarve kohaselt kavas investeerida 2 289 478 eurot, millest teedesse 1 482 167 eurot, erinevatesse keskkonnaprojektidesse 477 311 eurot, elamu- ja kommunaalvaldkonda 50 000 eurot, haridusvaldkonda 250 000 eurot ja sotsiaalvaldkonda 30 000 eurot. Olulisemateks investeeringuobjektideks on kindlasti Metsa tänava rekonstrueerimine, Lihula mnt. katendi vahetus, Uus Sadama tn ehitus, Väike Viigi ja Holmi kalda kergliiklustee ehitus, Kesklinna ja Vanalinna Lasteaedade köökide remont koos seadmetega, Uuemõisa kooli katuse remont, LIFE projekti raames erinevate objektide ehitus.

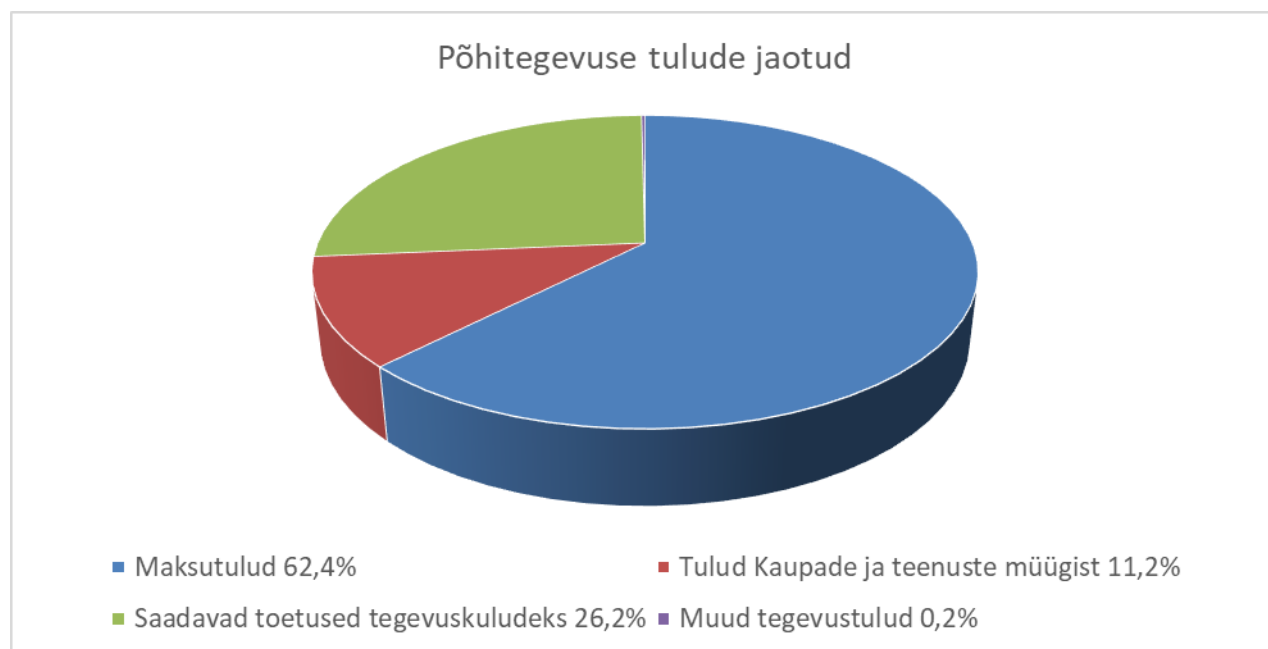
Lisaks antakse toetusi investeeringuteks teisele linna ettevõtetele ja eraisikutele kokku summas 90 000 eurot. Sealhulgas toetus Haapsalu Linnahooldus OÜ-le summas 40 000 eurot on ette

nähtud tänavavalgustuse rekonstrueerimise toetamiseks ja toetus summas 50 000 eurot eraisikutele hajaasustuse programmi investeeringuteks.

Põhitegevuse tulud

Kirje nimetus	2023 täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve
Põhitegevuse tulud	24 627 170	25 867 394	26 584 233
Maksutulud	13 640 338	15 250 000	16 587 000
Tulud Kaupade ja teenuste müügist	2 444 811	2 915 814	2 985 209
Saadavad toetused tegevuskuludeks	8 504 086	7 645 580	6 961 024
Muud tegevustulud	37 935	56 000	51 000

Põhitegevuse tulude suuruseks on 2025. aastal kavandatud 26 584 233 eurot. Suurenemine võrreldes 2024. aasta eelarvega on 2,8 protsenti. Põhitegevuse tuludest moodustavad maksutulud kokku 62,4 protsenti, saadavad toetused 26,2 protsenti, tulud kaupade ja teenuste müügist 11,2 protsenti ning muud tulud 0,2 protsenti.

Joonis 1 Põhitegevuse tulude jaotus

Tulumaks- linna peamise tulu laekumist mõjutavad muutused maksumaksjate arvus, sissetulekute muutus ja riigi poolt määratud eraldiste suurus. Maksumaksja elukohajärgsele omavalitsusele laekus enne 2024. aastat 11,96 protsenti residendist füüsilise isiku maksustavast tulust. 2024. aastal laekus Haapsalu linna residendist füüsilise isiku maksustavast tulust linnale 11,89 protsenti ja pensionituludelt 2,5 protsenti. 2025. aastal laekub Haapsalu linna residendist füüsilise isiku maksustavast tulust linnale 11,29 protsenti ja pensionituludelt 5,5 protsenti.

Selle muudatusega tõuseb linnale laekuva tulumaksu maht võrreldes eelnevate aastatega. Kokku suureneb tulumaksu laekumine võrreldes eelmise aastaga prognoositavalt 7,7 protsenti. Järgmiseks eelarveaastaks on kavandatud töötasudelt laekuvaks tulumaksuks 13 936 000 eurot ja pensionitelt laekuvaks tulumaksuks 2 055 000 eurot.

Maamaks- Maamaks on riiklik maks, mis laekub kohaliku omavalitsuse eelarvesse.

Kinnistu maamaks on maksustamishinna ja maksumäära korrutis, millest on lahutatud maksuvabastused ja maksusoodustused. Maa maksustamishind kujuneb riigi poolt läbi viidud maa korralise hindamise tulemusel. 2022. aastal läbi viidud korralisel hindamisel saadud maa maksustamishinnad kehtivad 01. jaanuarist 2024. Maamaksumäär on kohaliku omavalitsuse volikogu poolt kehtestatud protsent maa maksustamishinnast aastas. Maamaksuseaduse § 5 lg 1 01. jaanuarist 2025 jõustuva redaktsiooni kohaselt on õigus kehtestada maksumäär igale maa sihtotstarbe grupele järgmiselt: elamumaale ja maatulundusmaa õuemaa kõlvikule 0,1 - 1,0 protsenti maa maksustamishinnast aastas; maatulundusmaale (v.a õuemaa kõlvik) 0,1 - 0,5 protsenti maa maksustamishinnast aastas; muu sihtotstarbega maale 0,1 - 2,0 protsenti maa maksustamishinnast aastas.

01. jaanuarist 2025 kehtivad Haapsalu linna haldusterritooriumil järgmised maamaksumäärad:

1. elamumaa ja maatulundusmaa õuemaa kõlviku maamaksumäär 1,0 protsenti maa maksustamishinnast aastas;
2. punktis 1 nimetamata maatulundusmaa maamaksumäär 0,5 protsenti maa maksustamishinnast aastas;
3. punktides 1 ja 2 nimetamata sihtotstarbega maa maamaksumäär 1,0 protsenti maa maksustamishinnast aastas.

Maamaksuseaduse kohaselt on kodualune maa kogu ulatuses või osaliselt maksuvaba, millega seoses Haapsalu linnas täiendavat maksusoodustust pensioni saajatele ja represseeritud isikutele ei rakendata.. Prognoositavalt laekub Haapsalu linnale maamaksu 590 000 eurot.

Kaupade ja teenuste müügist laekuva tuluna kajastatakse tulud alusharidusteenuse, üldharidusteenuse ja huvikooliteenuse eest teistelt omavalitsustelt, lasteaedade toiduraha ja õppetaskude summad, mida tasuvad lapsevanemad, samuti huvikoolide õppetaskud. Siin sisalduvad linna üüritulud ja muud tulud hallatavate asutuste ja struktuuriüksuste teenuste eest. Kaupade ja teenuste müügitulu suureneb võrreldes eelmise aastaga 2,4 protsenti.

Saadavate toetuste eelarves on riigipoolsetest toetustest olulisemad tasandus ja toetusfondi eraldised.

Tasandusfond on mõeldud valdade ja linnade eelarveliste võimaluste ühtlustamiseks ning see arvutatakse Regionaal- ja Maaeluministeeriumi poolt. Haapsalu tasandusfondi suuruseks on 2025 aastal kavandatud 1 099 000 eurot, mis on 25 protsenti väiksem kui 2024 aastal.

Toetusfond koosneb valdkondlikest toetusliikidest, võimaldades katta õpetajate tööjõukulusid, tagada koolilõunat, maksta toimetulekutoetusi ja hooldada kohalikke teid. Toetusfond on 2025 aastaks kavandatud 20455 euro võrra väiksemana kui 2024. aastal. Vähenemine on tingitud peamiselt üldhariduskoolide õpilaste arvu vähenemisest.

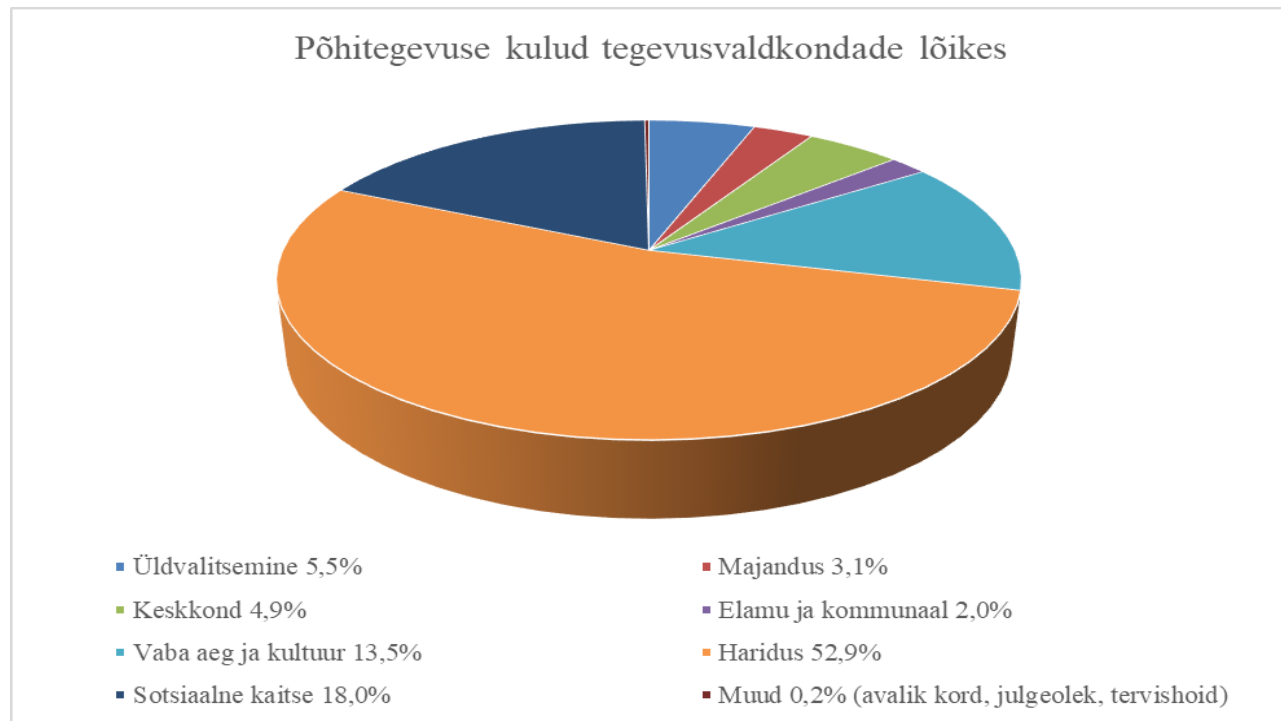
Sihtotstarbelisest tegevuskulude toetusest on olulisemad Kultuuriministeeriumi eraldis maakondliku keskraamatukogu funktsiooni täitmiseks summas 141 000 eurot, Spordikoolituse ja Teabe SA toetus treenerite palkade toetamiseks summas 100 000 eurot, Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi toetus koolipiima ja –puuvilja kompenseerimiseks summas 25200 eurot, Sotsiaalministeeriumi toetus erinevate sotsiaalhoolekandeprojektide toetuseks summas 37 760 eurot ning Siseministeeriumi toetus tuleohutuse projektide finantseerimiseks summas 14 000 eurot.

Muude tegevustulude eelarves kajastuvad tulud vee erikasutusest, kahjutasud ja viivised ning muud tulud kokku summas 51 000 eurot.

Põhitegevuse kulud

Kirje nimetus	2023 täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve
Põhitegevuse kulud tegevusvaldkondade lõikes	24 008 557	24 304 347	24 747 118
01 Üldvalitsemine	1 845 128	1 285 185	1 349 152
03 Päästeteenused	29 788	37 500	32 500
04 Majandus	723 629	722 639	765 960
05 Keskkond	1 133 829	1 127 082	1 208 739
06 Elamu ja kommunaal	472 460	495 446	486 995
07 Tervishoid	0	0	21 157
08 Vaba aeg ja kultuur	3 353 518	3 384 730	3 350 355
09 Haridus	12 741 736	13 030 121	13 091 462
10 Sotsiaalne kaitse	3 708 469	4 221 644	4 440 798

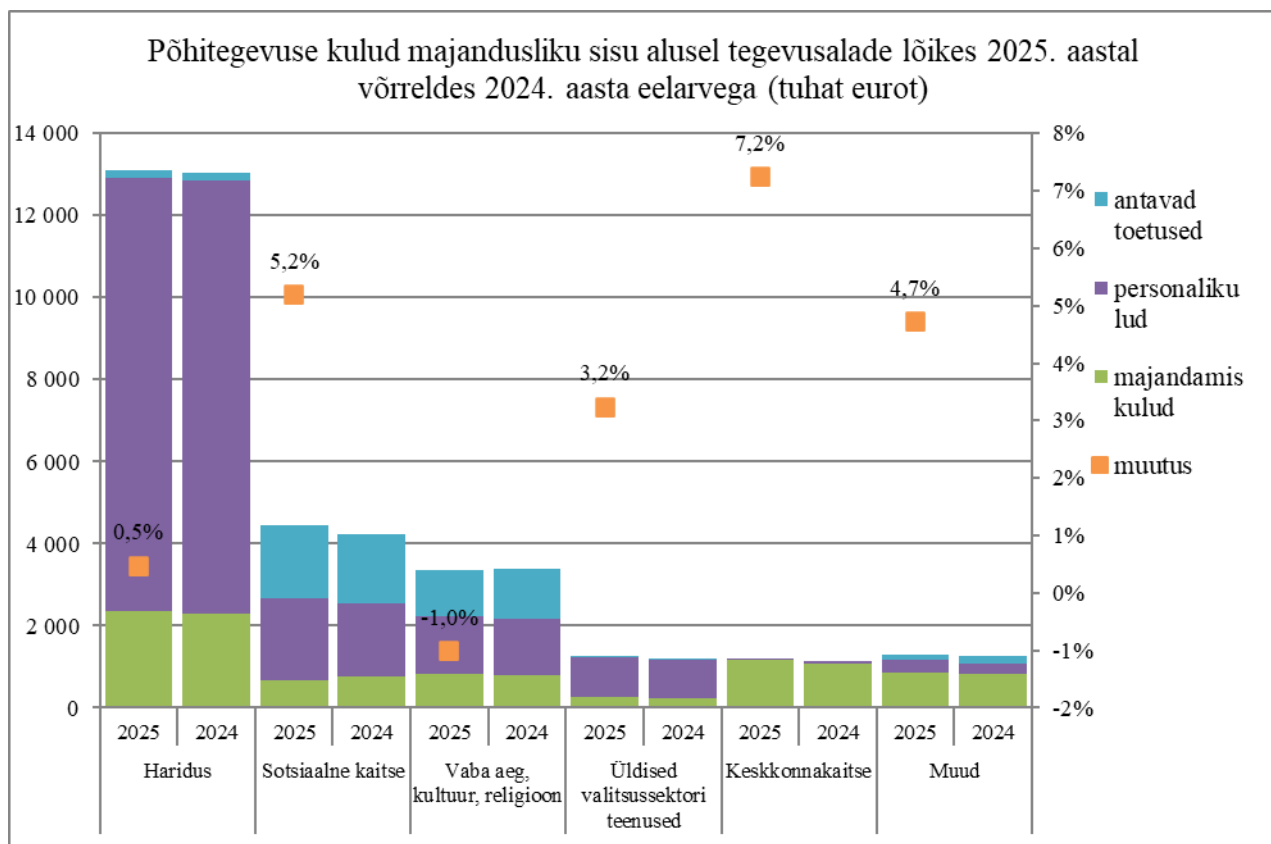
Põhitegevuse kulude maht on 2025. aastal 24 747 118 eurot. Põhitegevuse kulude kogu kasvuks võrreldes 2024. aastaga on kavandatud 1,8 protsenti. Põhitegevuse kuludest on arvestatud 52,9 protsenti haridusele, 13,5 protsenti vaba aja, spordi- ja kultuurivaldkonnale, 10 protsenti linnakeskkonnale, 18 protsenti sotsiaalsele kaitsele, 5,5 protsenti üldvalitsemisele, sh reservfondi katteks. Põhitegevuse kulude jaotust tegevusvaldkondade lõikes selgitab Joonis 2.

Joonis 2 Põhitegevuse kulud tegevusvaldkondade lõikes

Kirje nimetus		2023 täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve
OSA				
2.	Põhitegevuse kulud majandusliku sisu järgi	24 008 558	24 304 347	24 747 118
	Antavad toetused tegevuskuludeks	3 255 232	3 224 956	3 237 174
41	Sotsiaaltoetused	1 572 000	1 675 992	1 796 329
45	Sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks	1 683 232	1 548 964	1 440 845
	Muud tegevuskulud	20 753 326	21 079 391	21 509 944
50	Personalikulud	14 093 944	15 004 628	15 252 500
55	Majandamiskulud	6 646 772	5 980 393	6 146 144
60	Muud kulud	12 610	94 370	111 300
	Sh. Reservfond		84 870	110 000

Linn maksab 2025. aastal erinevaid toetusi spordi-, kultuuri-, sotsiaal- ning haridusvaldkonnas 3 237 174 eurot. Personalikuludeks kavandatav maht on kokku 15 252 500 eurot, mis on 1,7 protsenti rohkem, kui 2024. aasta eelarves. Personalikulude kasv on seotud peamiselt töötasude miinimummäära kasvuga. Majandamiskuludeks on kavandatud 6 146 144 eurot, mis on 2,8 protsenti rohkem, kui eelmisel aastal. Kulude kasvu peamine põhjus on käibemaksu määra tõus 22-lt protsendilt 24-le protsendile. Reservfond eelarves ettenägematute kulude katteks on 110 000 eurot, mis teeb 0,44 protsenti põhitegevuse kuludest.

Joonis 3 Põhitegevuse kulud majandusliku sisu alusel tegevusalade lõikes 2024. aastal võrreldes 2023. aasta eelarvega (tuhat eurot)

Investeeringud

2025. aastaks on kavandatud põhivarasootusi summas 2 289 478 eurot ja lisaks investeeringutoetusi teistele isikutele summas 90 000 eurot. Haapsalu linn saab ise toetusi investeeringute katteks kokku summas 462 000 eurot.

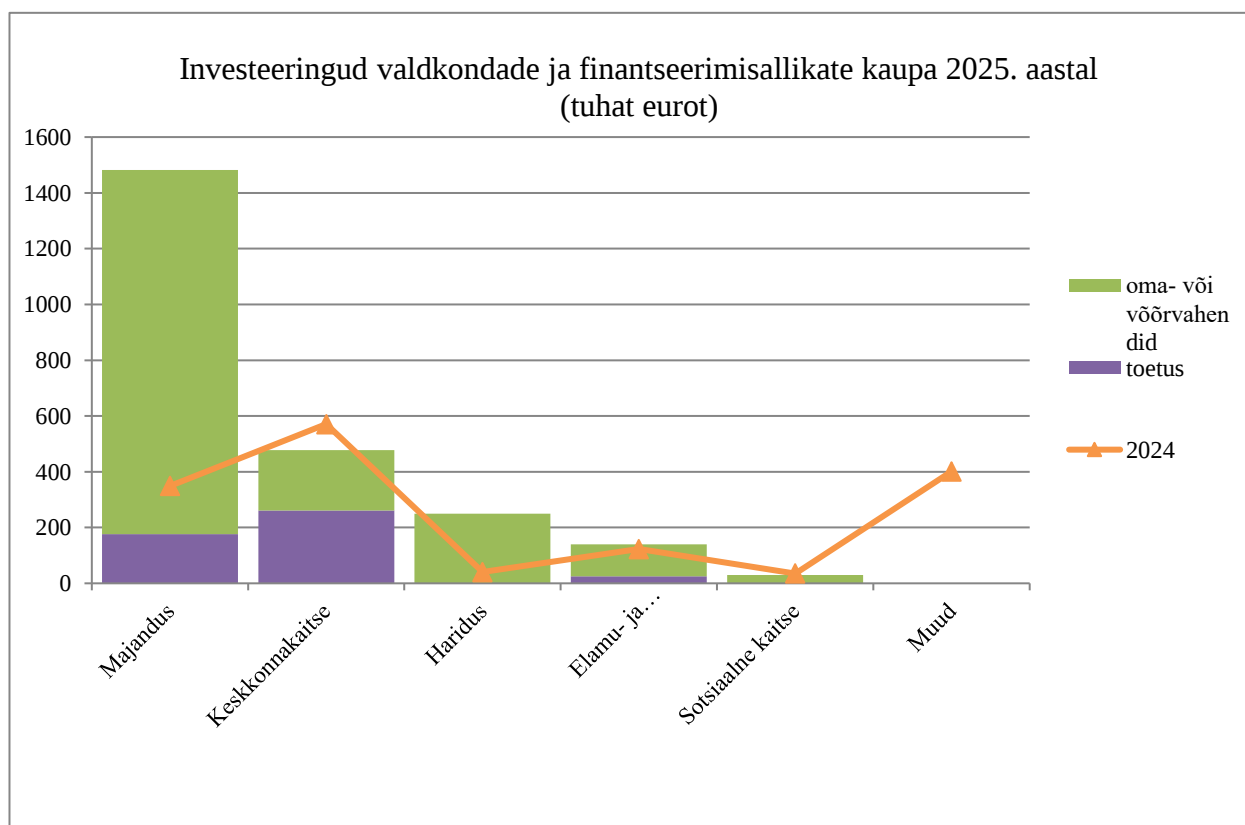
Põhivarade soetus

Kirje nimetus		2024 eelarve	2025 eelarve	sh. sihttoetuse vahenditest
15	Põhivara soetus	1 235 558	2 289 478	437 000
01112	Linnavalitsus	170 000	0	
	<i>Sh. Loosiplats 2 hoone projekt</i>	<i>170 000</i>	<i>0</i>	
03200	Päästeteenused	59 000	0	
	<i>Sh. Evakuatsioonikeskuse generaator</i>	<i>59 000</i>	<i>0</i>	
04510	Maanteetransport	311 231	1 482 167	176 517
	<i>Sh. Muud teed ja tänavad</i>	<i>26 215</i>	<i>60 000</i>	
	<i>Sh. Väike-Viigi ja Holmi kallas kergtee</i>	<i>17 000</i>	<i>252 167</i>	<i>176 517</i>
	<i>Sh. Niine tn. kõnnitee</i>	<i>37 000</i>	<i>0</i>	
	<i>Sh. Lõokese põik</i>	<i>30 000</i>	<i>0</i>	
	<i>Sh. Luige tee</i>	<i>25 000</i>	<i>0</i>	
	<i>Sh. Lihula mnt.</i>	<i>174 000</i>	<i>130 000</i>	
	<i>Sh. Valgevälja-Mägari tee</i>	<i>2 016</i>	<i>0</i>	
	<i>Sh. Uus Sadama tn.</i>	<i>0</i>	<i>140 000</i>	
	<i>Sh. Metsa tn.</i>	<i>0</i>	<i>900 000</i>	
05200	Heitveekäitlus	546 442	477 311	260 483
	<i>Sh. Lahe tn. sajuveetrass</i>	<i>0</i>	<i>100 000</i>	
	<i>Sh. LIFE proj. Sadevesi</i>	<i>231 442</i>	<i>347 311</i>	<i>260 483</i>
	<i>Sh. KIK proj. Kliima. Haapsalu</i>	<i>265 000</i>	<i>0</i>	
	<i>ehituslikud tegevused</i>			
	<i>Sh. Sajuveetrassid</i>	<i>30 000</i>	<i>30 000</i>	
	<i>Sh. Sadama tn. sajuveetrass</i>	<i>20 000</i>	<i>0</i>	
05400	Bioloogiline mitmekesisus ja maastikukaitse	23 885	0	
	<i>Sh. E.Enno park</i>	<i>23 885</i>	<i>0</i>	
06605	Elamu ja Kommunaalmajanduse haldus	50 000	50 000	
	<i>Sh. Kuursaal</i>	<i>50 000</i>	<i>50 000</i>	
09110	Alusharidus	30 000	150 000	
	<i>Sh. Lasteaedade tervisekaitse nõuded</i>	<i>0</i>	<i>50 000</i>	
	<i>Sh. Lasteaedade köögid</i>	<i>30 000</i>	<i>100 000</i>	
09212	Põhiharidus	10 000	100 000	
	<i>Sh. Uuemõisa Lasteaed Algkooli katus</i>	<i>0</i>	<i>100 000</i>	

	<i>Sh. Ridala põhikooli akende projekt</i>	10 000	0	
10600	Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele	20 000	30 000	
	<i>Sh. üürikorterite remont</i>	20 000	30 000	
10900	Muu sotsiaalne kaitse ja haldus	15 000	0	

Toetuse maksmine põhivarade soetamiseks

	Kirje nimetus	2024 eelarve	2025 eelarve	Sh. sihttoetuse vahenditest
4502	Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine	281 785	90 000	25 000
04510	Maanteetransport	37 385	0	0
	<i>Sh. Supeluse tn. Sadama tn.ristmik</i>	37 385	0	0
06300	Veevarustus	50 000	50 000	0
	<i>Sh. Hajaasustuse veeprogramm</i>	50 000	50 000	25 000
06400	Tänavavalgustus	22 400	40 000	0
	<i>Sh. Muu tänavavalgustuse rek</i>	22 400	40 000	0
08102	Spordibaasid	172 000	0	0
	<i>Sh. Veekeskuse projekteerimine</i>	172 000	0	0

Joonis 4 Investeeringud valdkondade ja finantseerimisallikate kaupa (tuhat eurot)

Finantsseis

Haapsalu linn võtab 2025. aastal laenu summa 1 900 000 eurot, mille arvelt finantseeritakse uute põhivarade soetamist ja investeringuteks antavaid toetusi. Uue laenulepingu sõlmimiseks korraldatakse laenuhange. 2025. aastaks kavandatud laenude põhiosa tagasimakse on kokku 1 292 906 eurot ja intressikulu on 561 931 eurot. Intressikulu prognoosimisel on arvestatud 2025. aasta keskmiseks 6 kuu euribori määraks 2,77 protsenti.

2025. aasta lõpuks on planeeritud Haapsalu Linnavalitsuse põhitegevuse tuludeks 26 584 233 eurot. Haapsalu Linnavalitsuse netovõlakooormuseks on kavandatud 2025. aasta lõpu seisuga 16 807 835 eurot ehk 63,2 protsenti põhitegevuse tuludest. Netovõlakooormus võib ulatuda maksimaalselt 19 938 174 euronini ehk 75 protsendini põhitegevuse tuludest.

Vaba rahaliste vahendite jääk 2025 aasta lõpuks on kavandatud 190 000 eurot.

Linnavalitsus teeb ettepaneku eelnõu määrusena vastu võtta.

06.12.2024

Martin Schwindt
Finantsjuht